

ტირაჟი 100

გამომცემლობა „უნივერსალი“

თბილისი, 380028, ი. ჭავჭავაძის გამზ. 1

499-963-1

ფ-661

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ხელნაწერის უფლებით

ფიფია რუსუდან

ივანე შინჩხის პოეზიის ძირითადი მოტივები

10.01.01 – ქართული ლიტერატურა

ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატის სამეცნიერო
ხარისხის მოსაპოვებლად წარმოდგენილი დისერტაციის

ა ვ ტ ო რ ე ფ ე რ ა ტ ი

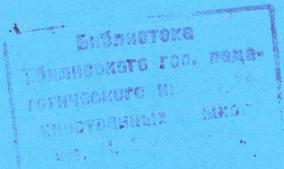
შეფოსტულია № 35
„29“ 10 2001/წ.

თბილისი
2001

ნაშრომი შესრულებულია ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ძველი ქართული ლიტერატურის ისტორიის კათედრაზე

სამეცნიერო ხელმძღვანელი – მენაბდე ლევან ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი

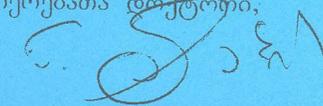
ოფიციალური ოპონენტები: 1. კიკნაძე ზურაბ ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი (10.01.09)

2. ბალხამიშვილი ბელა ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატი (10.01.01)

დისერტაციის დაცვა შედგება 2001 წლის „30 თებერვალი 14“ სათზე ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოლოგიის დარგის (P10.01.C.№5) სადისერტაციო საბჭოს სხდომაზე მისამართი: 380028, თბილისი, ი. ჭავჭავაძის გამზირი №1

დისერტაციის გაცნობა შესაძლებელია თსუ სამეცნიერო ბიბლიოთეკაში მისამართი: 380047, თბილისი, უნივერსიტეტის ქ. №2. ავტორეფერატი დაიგზავნა 2001 წლის „25/8“

სადისერტაციო საბჭოს სწავლული მდივანი, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი /ბ. ტაბიძე/

ნაშრომის ზოგადი დახასიათება

თემის აქტუალობა. იოანე მინჩხი ქართული სასულიერო პოეზიის კლასიკოსია. მისი ჰიმნოგრაფიული ნაღვაწის გაანალიზება და მისთვის ადგილის განსაზღვრა ქართული ჰიმნოგრაფიის ისტორიაში უმთავრესად პროფ., ლელა ხაჩიძის დამსახურებაა. მაგრამ პოეტი, რომელიც ქართველ ჰიმნოდთა შორის თავისი უჩვეულოდ მდიდარი ორიგინალური მემკვიდრეობითაც გამოირჩევა, მრავალ კითხვას წამოჭრის მკვლევართა წინაშე.

ჰიმნოგრაფის მიერ შექმნილი ყველა საგალობელი ამალელებული გრძნობისა და ჭეშმარიტი მხატვრული აზროვნების, ლირიკულობისა და პოეტურობის ნიშნითაა გამორჩეული. იმ პერიოდში, როდესაც იოანე მინჩხი მოღვაწეობდა და უდიდესი რუდუნებით აქართველებდა ბერძნულ „მარხვანს“, მატებდა მას ორიგინალურ ფენას, კულტურა და ხელოვნება ჩვენი ერისა, აღმავლობის გზაზე იდგა. განუზომლად დიდია პოეტის გავლენა შემდგომი დროის სასულიერო და საერო პოეზიაზე. ცნობილია, რომ ქართული ეროვნული პოეზიის სიდიადე სასულიერო მწერლობის უძლიერეს მხრებზეა აღმოცენებული. აღსანიშნავია ისიც, რომ ჰიმნოგრაფიულ მწერლობაში არიან განსაკუთრებული ნიჭით ხელდასხმული ხელოვანნი, რომელთა გავლენაც ქართულ მწერლობას დღემდე მოჰყვება. ასეთ შემოქმედთა რიცხვს მიეკუთვნება იოანე მინჩხი, რომელიც თავისი საგალობლებით ჭეშმარიტ პოეზიას გვაზიარებს. ჰიმნოგრაფის შემოქმედების უნივერსალურობა განაპირობებს მკვლევართა ინტერესს მისი საგალობლებისადმი. იოანე მინჩხის პოეზიის ძირითადი მოტივების შესწავლა, ბიბლიისა და ეკლესიის მამათა ნაშრომებზე დაყრდნობით, მათი არსის განსაზღვრა, გამორკვევა იმისა, თუ რა მხატვრული სახეებითა და შინაგანი ემოციებით გამოხატავს ამ თემებს პოეტი, საინტერესო და აქტუალური თემაა დღევანდელ ლიტერატურათმცოდნეობაში.

1897-

კვლევის საგანი და მიზანი. იოანე მინჩხის ჰიმნოგრაფიული მემკვიდრეობა ფილოლოგიური თვალსაზრისით კარგადაა შესწავლილი. იმავეს ვერ ვიტყვით მისი მხატვრული აზროვნების საკითხების კვლევაზე. ჩვენი ნაშრომით მიზნად დავისახეთ იოანე მინჩხის პოეზიის სწორედ ამ კუთხით შესწავლა. შევეცადეთ გამოგვეკვეთა ის ზოგადქრისტიანული მოტივები, რომლებიც წამყვანია იოანე მინჩხის